

Ε/1/270 Δνω
P.S. Κερ. Λ/Ν
10-11-70

10/11/70

*Απάντησις 1η.

Μετά τρία και ημίσιον έτη παραμονής του σημερινού καθεστώτος εις την
έξουσίαν, οδ έχρειάζετο κάποιον στοιχείον, πάντως σοβαρότερον των
δικαιηρέσεων, διά να πεισθή κανείς ότι σημειοθνται εξακρίσεις όδη-
γοθουσι πράγματα προς έκλογάς. Οί λόγοι δέν έρχοθν. Καί δέν είμαι ό
μόνος, ό όποτος δέν κείθεται από αυτούς. *Η σουβερεινική κατάσταση
του ελληνικού λαού ουσιαστικά έξ του έντόνου, ~~δουσι και έτι, προς~~
~~έξ ουσιωστικέσ τετραπαιδούσας~~, είναι γενική ή διαπιστώσις, ότι οδδερμία
ουσιαστική πρόδοσις έχει σημειωθή προς την κατεθύσιν της διεξαγωγής
των εκλογών. Έκτος, βεβαίως, εάν θεωρηθούσι ως ενδείξεις πρόδοσις ό
έπιχειρημένος όρισμός όρισμένων έτόμων, της εκλογής των κυβερνώντων,
ώσ μέλλν μετς συμβουλευτικής διά τά νομοθετήματα έπιτροπής, κατ'έδη-
μισμόν άποκαλουμένης "Μικρής Βουλής", ή μη έφαρμογή των σημαντικω-
τέρων άρθρων του Συντάγματος μολονότι τοτο συνέταξε τό σημερινόν
καθεστώς, ή μη κατάργησις των στρατοδικείων ή τό γεγονός ότι όρισμένοι
παλαιοί πολιτικοί άπολαθουσι του προνομίου να παρακολουθούθνται από τάς
9 τό πρωί έως τάς 9 τό βράδυ. Μετά την έπιστροφήν μου από πρόσφατον
ταξίδιον μου εις τό έξωτερικόν, έντελήθηδν ότι δέν έπαυσα να στεροθίμαι
αύτης της "τιμητικής συνοδείας" κατά τάς μετακινήσεις μου....

*Απάντησις 2η

*Η ταχυτέρα όνυατή ενάνθοσις της χώρας εις τον όραλλον πολιτικόν βίον
δέν είναι άλλως άναγκάσι. Είναι άπαραίτητος. Ατό άλλωστε πιστεύει
ή μεγίστη πλειοψηφία των Έλλήνων. Οί λόγοι είναι πολλοί:
Οί κατέχοντες πέραν της τριετίας την έξουσίαν εις την χώραν μας,
έλαχίστους έπείσασν ότι υπάρχει καλύτερον σύστημα διακυβερνήσεως από
τό δημοκρατικόν, παρά τά γνωστά μειονεκτήματά του. Τά όλοκληρωτικά
συστήματα δέν παρέχουσι διεξόδους προς έκφρασιν των αντίδράσεων, τάς
όποιαις είναι έπόμενον να δημιουργή οιάδησιντε παράταξις ή όμιάς έτόμων,
ποδ κατέλαβε την έξουσίαν. Τοτο έπιτείνει τάς κινήσεις τάς άπογοητεύσεις,

την αγωνία της, που υποσχωρεθόνται, και είναι δυνατόν να προσλάβουν
δυσπιστίσεις δημοκρατικές.

* Εάν δεν ληφθούν μέτρα άγκυρας δια να προληφθή η εμφύλιος, αί ζημίες
ήμπορετ να είναι άνοητολογιστοι.

* Υπάρχει, όμως, και άλλος σοβαρός λόγος. * Η άπομύκρυνσις των εκλογών
θίγει εις δοκιμασίαν τους δεσμούς της χώρας με τον ελεύθερον κόσμον
και, κυρίως, με την Εγγύση. * Η * Ελλάς άποτελετ, εν τούτοις, άνα-
πόσπαστον τμήμα του ελεύθερου κόσμου. Και άνήκει εις την Εγγύσην
γεωγραφικήν, πολιτικήν, ιδεολογικήν. * Η άπομύκρυνσις της από την ένότητα
των ελευθέρων και δημοκρατικών κρατών της γηραιάς ήπείρου συνεπάγεται
σημαντικός διατά συμπερόντα της χώρας κινδύνους. Δεν είναι νοητόν
ή * Ελλάς να θεωρεται ως ζένον σωμα από τους εκ παραδόσεως φίλους και
συμμάχους της. Δεν είναι επιτρεπτόν να κατηγορηται ή χώρα μας ως άγκατα-
λειψμα τά ιδεώδη της ελευθερίας και της δημοκρατίας - που άποτελούν τό
διαχωριστικόν όρδωσημον μεταξύ του δυτικού και του ανατολικού κόσμου -
και ως προκαλοθω σβγγουσι. Και δεν είναι συμφέρον τό πολιτικόν της να
μη ίναρμονίζεται προς τά φιλευλευθερα και δημοκρατικά πολιτεύματα των
έλλων ευρωπαϊκών χωρών, των όποιων υπήρξεν ή κοιτίς. * Η * Ελλάς μόνον
έντός της Εγγύσης δύναται να επιβιώση και να άναπτυχθή. * Αλλά μόνον
μια ελευθερα και δημοκρατική * Ελλάς, που εβρεται τής άτομικής ελευθερίας,
δύναται να διεκδικήση εις την Εγγύσην την θέσιν που της άρμόζει.

*** Απάντησις 3η**

Τό πρόσωπον που ήμπορετ να δόξηση εις την όμαλότητα είναι ό κύριος
Καραμανλής. Τούτο διότι προς αυτόν άποβλέπει μετ' έμπιστοσύνης ή μεγάλη
πλειοψηφία του λαού. ^{και} Επίσης έχει την εκτίμησιν και εμπιστοσύνην του
συνδλου σχεδόν του πολιτικού κόσμου. Με την εύκαιρίαν αυτήν οπως άποκα-
λύπτω ότι έχω και παλαιότερα και προσνάτως ήτοι κοινωνήση με ώρισμένα
στελέχη των παλαιών κομμάτων, πλην βεβαίως των κομμουνιστών. * Όλοι με
διαβεβαίωσαν ότι θεωρούν τον κ. Καραμανλήν ως τον μόνον έκανόν να
δόξηση την χώραν, αυτήν την στιγμήν, εις την δημοκρατίαν. Διεπίστωση
άδικη ότι προς αυτόν κ. Καραμανλήν στρέφεται ή οπείφις και των νέων

δυνάμεων, που επιθυμούν να προσφέρουν τις υπηρεσίες των προς την χώρα. Πιστεύουν ότι ο τώως πρωθυπουργός θα έχη αυτήν την φοράν την δυνατότητα να πραγματοποιήση την άνανέωσιν, την όποιαν τόσοσ χρειάζεται η Έλλάς.

Τούτο άλλωστε, ανταποκρίνεται και προς την βασιικήν επιδίωξιν του ίδιου του Καραμανλή, που δέν επιθυμεί να άναμιχθῆ εν νέου εις την πολιτικήν ως άρχηγός ένός κόμματος. Επιθυμεί να συνενώσῃ τās ύγιειτς έθνικās δυνάμεις, να συγκεντρώσῃ περί άυτών και να προωθήσῃ τās πλέον ζωντανās νέας δυνάμεις, τās όποιας διαθέτει ο τόπος, και μετά την στερέωσιν μιπς βιωσίμου πραγματικῆς καινοβουλευτικῆς δημοκρατίας, εις την όποιαν η Κυβερνήσις θα δύναται να κυβερνή και η Βουλή να έλεγχῃ χωρίς κωλυσιεργίας, να θεωρήσῃ λήξασαν την άποστολήν του προς τό Έθνος.

Αί συνομιλίαι τās όποιας είχον μετ'αυτοῦ, κατά την πρόσφατον επίσκεψίν μου εις Παρισίους, με έπεισαν ότι εις την μόνωσιν τῆς αυτοεξορίας του, ο Κωνσταντίνος Καραμανλής δέν παύει να μελετῆ τά έλληνικα έ και διεθνή προβλήματα. Η μακρόχροнос άπουσία του από την Έλλάδα τόν έβοήθησεν ὥστε να αξιραι ύπεράνω τῶν παθῶν του παρελθόντος. Η άνησυχος σκέψις του έρευνῆ τό μέλλον, ένα μέλλον τό όποιον πιστεύει ότι δια τόν Έλληνισμόν τοποθετεται μόνον έντός τῶν ευρωπαϊκῶν πλαίσιων. Και ο Κωνσταντίνος Καραμανλής άγωνιῆ βλέπων ότι, την ὦραν αυτήν κατά την όποιαν εύρύτατα συντελοῦνται ζυμώσεις, τό άποτέλεσμα τῶν όποιων θα καθορίσῃ τά όρια, τόν ρόλον και τό μέλλον τῆς Εύρώπης εις τόν κόσμο, οί δεσμοί τῆς Ελλάδος με τās άλλας έλευθέρως ευρωπαϊκās χώρας, αντί να συσφιγγονται, χαλαροῦνται καθημερινῶς εις επικίνδυνον βαθμόν.

Απάντησις 4η

Αδιστόκτως άπαντῶ καταφατικῶς. Και την γνώμην μου αυτήν στηρίζω εις πολλά δεδομένα, κυριότερον τῶν όποιων η κρίσις που διέρχεται τό Κ.Κ.Ε. Εήμερον λόγω τῶν έσωτερικῶν έρίδων τό Κ.Κ.Ε. δέν άποτελεῖ ύπολογιστικόν δύναμιν, δέν δύναμεθα ὅμως να προεξοφλήσωμεν ότι τούτο θα συμβαίη εν'έπειρον και πρέπει να έπωλεθῶμε τῆς εύκαιρίας.

Ἀπάντησις 5η

Οὐδέεις δικαιούται νά ἔχη τόσον ταπεινήν γνώμην διὰ τόν ἑλληνικόν λαόν. Οἱ κατέχοντες τήν ἐξουσίαν δέν ἤμποροῦν νά ἀμφιβέλλουν ὅτι οἱ Ἕλληνες εἶναι περισσότερον ἕτοιμοι ἕλλων εὐρωπαϊκῶν λαῶν καί περισσότερον εὐφραεῖς καί τοῦ λόγου τῶ ἀσφαλῆς ἐπιβεβαιώνει ἡ πολιτική ἱστορία των. Ὁ ἰσχυρισμός, κατά συνέπειαν, προβάλλεται διὰ νά χρησιμοποιηθῆ ὡς πρόσχημα πρός ἀποφυγήν ἐκλογῶν. Ἀλλά εἶναι τόσον διαφανῆς καί διόκλητος ὥστε δέν κεί-
θαι οὔτε ἐκείνους ποῦ τόν προβάλλουν....

Ὅσον δέ διὰ τά περί φασουλκρατίας, εἶναι καιρός ν' σταματήσῃ αὐτό τῶ τροπῆριον, Κροσόματα φασυλότητος ἀσφαλῆς ὑπῆρξαν, ὅπως παρατηροῦνται εἰς ἕλας τῆς θυτικῆς δημοκρατίας, χωρίς νά θεωρηται τοῦτο λόγος διὰ τήν κατάργησίν των. Ἀλλ' ἡ γενίκευσις τῆς μομφῆς καί ἡ κατά ἕδρον προβολή της εἶναι ἀπαράδεκτος. Ἡ διαφορά τῶν δημοκρατικῶν μέ τῶ ἀπολυταρχικῶν καθεστώ-
τα, εἶναι ὅτι εἰς τά τελευταῖα δέν ὑπάρχει ὁ ἔλεγχος τῆς ἀντιπολιτευσεως καί τῆς δημοσιότητος. Καί αὐτό ἀσφαλῆς δέν ὀδηγεῖ εἰς τήν ἐξέλιξιν τῶν σπανοῶλων.

Οὐδέεις νομίζω, ἐπιθυμεῖ ἀπάνουδον εἰς τήν προαφρλιανήν περίθεον. Καί δέν θά εἴμεθα οἱ πολιτικοί ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι δέν θά εἴχομεν τῶ θάρρος νά ἀναγνωρίσωμεν ἕκαστος τά σφάλματά του. Ἀπό τήν ἑλλην πλευράν, ὅμως, θά ἔπρεπε ἐπιτελοῦς, νά ὑπενθυμισθῆ, ὅτι αὐτός ὁ τόσον μέ τήν ἔνεσιν τοῦ μονολόγου βαλλόμενος πολιτικός κόσμος τῆς χώρας, ἦτο ἐκεῖνος, ὁ ὅποτος χάρις εἰς τήν συνεργασίαν τοῦ ἀειμνήστου θεμ. Κοροβλή μέ τόν ἐπιδειξάντα ἔθνηκην ἀταπάρησιν Κ. Τσαλόδην, ἀντιμετώπισεν ἐπιτυχῶς, μίαν ἔξωθεν ἐνισχυομένην κομμουνιστικὴν ἀνταρσίαν, χωρίς νά καταργηθοῦν οὐδ' ἐπὶ στιγμῆν αἱ πολιτικαί ἐλευθερίαι. Καί ἀκόμη ὅτι μέ τήν οἰκονομικὴν πολι-
τικὴν τῆς Κυβερνήσεως τοῦ ἀειμνήστου στρατάρχου Ἀλεξ. Παπάγου καί μέ τῶς μεγάλας ἐπενδύσεις, αἱ ὅποσαι ἐπραγματοποιήθησαν κατά τήν ὀπισθεντικὴν τῶν Κυβερνήσεων Κων. Καραμανλῆ, ἐπέθεσαν αἱ βάσεις, ἐπὶ τῶν ὅποιων στηρί-
ζεται ἀκόμη καί σήμερον ἡ ἑλληνικὴ οἰκονομία.

*Απάντησις 6η

*Αντίμενα τήν ἐρώτησιν καί ὅν πιστεύω οὐτεμίαν στιγμήν νά ἀπαντήσω.
*Ανεξαρτήτως τῶν σφαλμάτων τοῦ παρελθόντος, πιστεύω ὅτι μόνον ὁ θεσμός τῆς Βασιλευομένης Δημοκρατίας εἶναι ὁ ἐνδεδειγμένος διά τήν χώραν μας. *Ἀλλά διότι κατωχυρώνει καί ἀσφαλίζει τήν ἐθνικήν ἐνότητα τῶν Ἑλλήνων. *Αποτελεῖ, μαζί μέ τās Ἑνόπλους Δυνάμεις, τήν ἰσχυροτέραν ἀσπίδα δι' τήν προδοσίαν τῆς ἐδαφικῆς ἀκεραιότητος καί τῆς ἐδαφικῆς ἀνεξαρτησίας τῆς χώρας, ἔτι πλέον δε σταθεροποιεῖ καί ἀμολοποιεῖ τόν πολιτικόν βίον.

*Ὁ νέος Βασιλεὺς ἔδωκεν, ἔλασθε δείγματα προσωπικῆς ἀφοσίωσως πρὸς τās δημοκρατικὰς ἀρχάς καὶ δημιουργοῦν πῶς καλύτερας προόδους διά τὸ μέλλον. Εἶναι χαρακτηριστικόν, ἀπὸ τήν ἑλλην πλευράν, ὅτι τὰ φληναφήματα περὶ τῆς ἀνάγκης ἐγκαθιέρωσως προεδρευομένης δημοκρατίας εἰς τήν Ἑλλάδα, τίθενται κατὰ ὁμοιοτήματα εἰς κυκλοφορίαν κυρίως ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους οἱ ὅποιοι ἀπέδειξαν ὅτι ὅν πιστεύουν εἰς τήν δημοκρατίαν. Οἱ ἄνθρωποι αὗτοι ὅν εἰς ἐξοστῆσον νά ρίξουν τήν χώραν εἰς τήν εὐνὴν τῆς ἰκανοποίησως καθεστω-
τικῆς ζητήματος, μόνον καί μόνον διά νά ἰκανοποιήσων τās προσωπικὰς των φιλοδοξίας....

*Απάντησις 7η

*Ἡ Ἄμερικανική στρατιωτικὴ βοήθεια ὅν εἶχεν, ὅπως ἀπεκαλύφθη ἀπὸ Ἄμερικανὸς γερουσιαστὰς διακοπῆ. Τὸ νῆον στοιχεῖον εἶναι, συνενπῶς, μόνον ἡ ἐπίσημος ἀνακοίνωσις ὅτι ἀνανεήθη ἡ βοήθεια. Καί τοῦτο προκαλεῖ ἰκανοποίησιν διότι ὁ Ἄμερικανικός λαὸς - ὅπως καί ὁ Ἑλληνικός εὐσεικά - πληροφορεῖται, ἐπιτέλους, κατὰ τρόπον μὴ ἐπιδεχόμενον ἀμφιβολίας, τήν πολιτικὴν τῆς Ἄμερικανικῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τοῦ ἑλληνικοῦ θέματος, μέ τήν ἐξελίξιν τοῦ ὁποίου εἶχεν ἀπὸ Ἄμερικανικῆς πλευρῆς ἰναγγελῆθῆ ὅτι συνεδέετο ἡ βοήθεια.

*Ὅμως ἡ Κυβέρνησις μίπς μεγάλης ἀνῆμωως πρέπει πρὶν ἢ λάβῃ μίαν ἀπόφασιν, ἐπὶ οἰοῦμένησθε θέματος νά σταθμίξῃ ὅλους τοὺς παρῶντας. Καί μεταξὺ αὐτῶν, ὁ ψυχολογικός κατέχει τήν πρωτεύουσαν θέσιν. Νῆα ἐνέργεια ἡμπορεῖ νά εὐρίσκειται εἰς ἀρμονίαν ἢ ἀντίθεσιν πρὸς τὰ εἰσθήματα τοῦ λαοῦ τόν ὁποῖον ἐνδιὰφέρει. Ἄν εἶναι τοῦτο στοιχεῖον τὸ ὁποῖον ἡμπορεῖ νά ἀγρηθῆ.
./.

Αί κυβερνήσεις Έρχονται και παρέρχονται. Οί λαοί όμως παραμένουν φίλοι ή έχθροι. Και αί κυβερνήσεις ακολουθοῦν τās επιταγάς των.

Αί συμφωνίαι οὐδεμίαν ή μικράν έχουν αξίαν, όταν δεν στηρίζονται εις τήν Κοινήν Γνώμην τῶν συμβαλλομένων. Και αί συμμαχίαι παραμένουν ισχυραί, εφ' ὅσον υπάρχει ψυχική ἐπαφή μεταξύ τῶν λαῶν τῶν κρατῶν ποῦ τās συνδέτουν. Αὕτη ἀποτελεῖ θεομὸν πολὺ ισχυρότερον ἀπὸ τὸ γράμμα οἰουδῆποτε κειμένου.

Διὰ τὴν ἀποκαταστάσιν ή ψυχική ἐπαφή τῶν δύο λαῶν εργαζόμεθα πολλοί παλαιοί πολιτικοί ὄλων τῶν κομμάτων. - Ἐπιτὸς τοῦ Κ.Κ.Ε. βεβαίως - και ἐλπίζομεν βεβαίως ὅτι οἱ λόγοι και ὑποθέσεις μας, καθὸς και ή κριτικὴ ποῦ ἐπίστε ἀποκρίνεται, εὐρίσκουν κατανόησιν ἀπὸ τοὺς πολιτικούς εἰς τās Ἡνωμένας Πολιτείας.

